

ROCZNA ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE GMINY CZERSK ZA 2020 ROK

Czersk, kwiecień 2021 r.

Spis treści

1.	Wprowadzenie	3
1.1.	Cel i podstawowe założenia analizy	3
1.2.	Uwarunkowania formalno-prawne	3
2.	Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania w roku 2020	4
2.1.	Zmieszane odpady komunalne.....	5
2.2.	Bioodpady.....	5
2.3.	Pozostałość z sortowania odpadów komunalnych i procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczona do składowania	6
2.4.	Odpady ulegające biodegradacji zebrane selektywnie, nieprzekazane do składowania	6
2.5.	Pozostałe odpady selektywnie zebrane	6
2.6.	Osiągnięte poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenie składowania ilości odpadów ulegających biodegradacji.....	6
2.7.	Inwestycje związane z gospodarką odpadami zrealizowane w 2020 r. na terenie Gminy Czersk.....	8
2.8.	Inwestycje związane z gospodarką odpadami zrealizowane w 2020 r. przez Zakład Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór sp. z o.o.	8
2.9.	Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi na rok 2021 i dalsze lata.....	9
3.	Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi.....	9
3.1.	System gospodarowania odpadami komunalnymi	9
3.2.	Sposób naliczenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi	10
3.3.	Wydatki, wpływy oraz nadwyżka z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi	13
4.	Masa odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy Czersk	16
5.	Funkcjonowanie Punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych	17
6.	Dane uzupełniające	18
6.1.	Liczba właścicieli nieruchomości, o których mowa w art. 6 ust. 6 – 12.....	18
6.2.	Liczba mieszkańców oraz złożonych deklaracji	18
7.	Wnioski i rekomendacje w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi	19

1. Wprowadzenie

1.1. Cel i podstawowe założenia analizy

Celem sporządzenia przedmiotowej analizy jest dokonanie oceny stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Czersk za rok 2020 oraz weryfikacja możliwości technicznych i organizacyjnych Gminy w zakresie gospodarowania ww. odpadami. Analiza ma dostarczyć niezbędnych informacji dla stworzenia efektywnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Czersk.

Podstawowe założenia niniejszej analizy to weryfikacja niżej wymienionych zagadnień:

- a) możliwości przetwarzania (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;
- b) potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi;
- c) koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- d) liczba mieszkańców;
- e) liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12;
- f) ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy;
- g) ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

1.2. Uwarunkowania formalno-prawne

Analiza stanu gospodarki odpadami na terenie Gminy Czersk za 2020 r. została sporządzona zgodnie z obowiązującymi aktami prawnymi, w szczególności z art. 3 ust. 2 pkt 10 oraz art. 9tb ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t. j. – Dz. U. z 2020 r., poz. 1439 ze zm.). Zakres przedmiotowej analizy częściowo pokrywa się ze sprawozdaniem z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi, sporządzanymi przez Burmistrza, na podstawie art. 9q ust. 1 i 3 ww. ustawy, celem jego przedłożenia Marszałkowi Województwa Pomorskiego oraz Pomorskiemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska w Gdańsku w terminie do 31 marca roku następującego po roku, którego ona dotyczy.

Przy sporządzaniu niniejszej analizy opierano się również o następujące dokumenty strategiczne oraz opracowania:

- a) Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2018 przyjęty Uchwałą Nr 415/XX/12 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 25 czerwca 2012 roku;
- b) Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2022 przyjęty Uchwałą Nr 321/XXX/16 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 29 grudnia 2016 roku;
- c) Krajowy plan gospodarki odpadami 2022 przyjęty Uchwałą nr 88 Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2016 r. w sprawie Krajowego planu gospodarki odpadami 2022 (M. P. z 2016 r. Poz. 784);
- d) Krajowy plan gospodarki odpadami 2014 przyjęty Uchwałą Nr 217 Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2010 r. w sprawie "Krajowego planu gospodarki odpadami 2014" (M. P. z 2010 r. Nr 101, poz. 1183);

- e) sprawozdanie Burmistrza Czerska z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za 2020 r.;
- f) zbiorcze zestawienie danych o rodzajach i ilości odpadów, o sposobach gospodarowania nimi oraz o instalacjach i urządzeniach służących do odzysku lub unieszkodliwiania odpadów za rok 2020 sporządzone przez ZZO „Nowy Dwór” Sp. z o.o.;

a także w oparciu o inne ustawy i akty wykonawcze dotyczące problematyki gospodarki odpadami, m.in.:

- a) ustawę z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t. j. – Dz. U. z 2020 r., poz. 1439 ze zm.);
- b) ustawę z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t. j. – Dz. U. z 2020 r., poz. 797 ze zm.);
- c) ustawę z dnia 24 kwietnia 2009 r. o bateriach i akumulatorach (t. j. – Dz. U. z 2020 r., poz. 1850);
- d) ustawę z dnia 11 września 2015 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz. U. z 2020 r., poz. 1893);
- e) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz sposobów obliczania poziomu ograniczania masy tych odpadów (Dz. U. z 2017 r., poz. 2412 ze zm.);
- f) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 29 maja 2012 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz. U. z 2012 r., poz. 645).
- g) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz. U. z 2016 r., poz. 2167);
- h) Uchwałę Nr XI/133/19 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 30 lipca 2019 r. w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku w Gminie Czersk;
- i) Uchwałę Nr XXIII/257/20 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 30 czerwca 2020 r. w sprawie zmiany uchwały nr XI/133/19 w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku w Gminie Czersk,
- j) Uchwała Nr XIII/157/19 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 29 października 2019 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczaną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- k) Uchwała Nr XIX/228/20 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 24 marca 2020 r. w sprawie zmiany uchwały nr XIII/157/19 w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczaną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

2. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania w roku 2020

Zgodnie z art. 9e ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości obowiązany jest do przekazywania odebranych od nich zmieszanych odpadów komunalnych bezpośrednio do instalacji przetwarzania odpadów komunalnych.

Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2022 przedstawia podział województwa pomorskiego na cztery regiony:

- a) Region Północny,
- b) Region Południowy,
- c) Region Zachodni,

d) Region Wschodni.

Obszar gminy Czersk podlega pod Region Południowy. W ramach tego regionu funkcjonują następujące instalacje przetwarzania odpadów komunalnych:

- a) Nowy Dwór – Zakład Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór Sp. z o.o.,
- b) Stary Las – Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych Sp. z o.o. „Stary Las”,
- c) Przechlewo – Zakład Gospodarki Komunalnej,
- d) Gostomie – Zakład Komunalny Gminy Kościerzyna,
- e) Kos-Eko – Miejskie Przedsiębiorstwo Infrastruktury „KOS-EKO” Sp. z o.o.

Zgodnie z art. 18 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, wytworzone odpady powinny być w pierwszej kolejności poddawane odzyskowi, a składowane powinny być wyłącznie te odpady, których unieszkodliwienie w inny sposób było niemożliwe. Ponadto zgodnie z art. 105 ust. 1 tejże ustawy odpady przed ich umieszczeniem na składowisku poddaje się procesowi przekształcania fizycznego, chemicznego, termicznego lub biologicznego w celu między innymi ograniczenia zagrożenia dla środowiska, a także zmniejszenia objętości składowanych odpadów.

Analizie poddano strumień odpadów wytworzony na terenie Gminy Czersk. W roku 2020 do ZZO Nowy Dwór trafiło łącznie 7.061,6302 Mg odpadów komunalnych, z kolei do instalacji Stary Las trafiło 450,1 Mg (wyłącznie zmieszane odpady komunalne) odpadów wytworzonych na terenie Gminy Czersk. Ponadto 4,9 Mg odpadów gruzu zostało przetworzonych na terenie Gminy przez przedsiębiorcę, posiadającego zezwolenie na odzysk i przetwarzanie odpadów.

2.1. Zmieszane odpady komunalne

Dominujący udział w masie odpadów oddanych do instalacji stanowią zmieszane odpady komunalne. Frakcja ta o kodzie 20 03 01 w łącznej ilości 3.747,836 Mg z terenu Gminy Czersk w 2020 r. trafiła do dwóch instalacji: Zakładu Zagospodarowania Odpadów „Nowy Dwór” Sp. z o.o. – 3.297,736 Mg oraz do Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych Sp. z o.o. „Stary Las” – 450,1 Mg. W 2020 r. żadne spośród odebranych z terenu Gminy Czersk zmieszanych odpadów komunalnych nie zostały przeznaczone do składowania.

2.2. Biodopady

Biodopady to głównie odpady z grupy oraz 20 01 99 – Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny (bio) oraz 20 02 01 – Odpady ulegające biodegradacji. W 2020 r. spośród nich zostały przyjęte przez instalację w Nowym Dworze wyłącznie odpady o kodzie 20 01 99 – bio w ilości 1.202,04 Mg. Są to odpady ulegające biodegradacji zebrane selektywnie, nieprzekazane do składowania.

Tabela nr 1. Ilość odpadów zielonych przyjęta przez RIPOK w Nowym Dworze.

Kod odpadu	Nazwa odpadu	Ilość (Mg)	Metoda zagospodarowania
20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny - biodopady	1.202,04	R3 – Recykling lub odzysk substancji organicznych, które nie są stosowane jako rozpuszczalniki (w tym kompostowanie i inne biologiczne procesy przekształcania)
	Razem	1.202,04	

Źródło: dane uzyskane z instalacji

Gmina Czersk ograniczyła w 2020 r. masę odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania do 18,4 %, wobec 35 % określonych Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz sposobów obliczania poziomu ograniczania masy tych odpadów. Oznacza to, że osiągnięty wynik jest o wiele korzystniejszy, niż wymagają tego aktualne przepisy prawa. W stosunku do 2019 r. odnotowano ok. 70% wzrost masy bioodpadów odebranych od mieszkańców. Jednocześnie masa zmieszanych odpadów komunalnych spadła o ok. 7,5 %. Można przyjąć, że właściciele nieruchomości coraz lepiej przykładają się do segregacji odpadów, gromadzą selektywnie coraz większą ilość bioodpadów.

2.3. Pozostałość z sortowania odpadów komunalnych i procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczona do składowania

Pozostałość z sortowania odpadów komunalnych przeznaczoną do składowania stanowią odpady o kodzie 19 12 12 – Inne odpady (w tym zmieszane substancje i przedmioty) z mechanicznej obróbki odpadów inne niż wymienione w 19 12 11. Odpady te powstają w instalacjach w wyniku mechaniczno–biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych. W instalacji ZZO Nowy Dwór, ze względów technologicznych, odpad o kodzie 19 12 12 powstaje w dwóch miejscach. Pierwsze miejsce to odsianie frakcji o wielkości 0 – 80 mm na sicie, a drugie miejsce to pozostałości po sortowaniu odpadów komunalnych (frakcja powyżej 80 mm) i pozostałości po sortowaniu zmieszanych odpadów opakowaniowych. Frakcja odsiana na sicie o wielkości 0 – 80 mm jest kierowana do kompostowni w celu ustabilizowania, z kolei odpady pozostałe po sortowaniu odpadów komunalnych są unieszkodliwiane poprzez składowanie na kwaterze balastu.

Masa pozostałości z sortowania zmieszanych odpadów komunalnych, które zostały przekazane do składowania w 2020 r. z dostarczonych do ww. instalacji odpadów komunalnych wynosi 1.000,85 Mg – jest to odpad o kodzie 19 12 12 zawierający frakcję ulegającą biodegradacji o wielkości powyżej 80 mm nie poddaną procesom stabilizacji biologicznej.

2.4. Odpady ulegające biodegradacji zebrane selektywnie, nieprzekazane do składowania

W 2020 r. odpady ulegające biodegradacji nie zostały przekazane do składowania. Jak wyżej opisano, w 2020 r. do instalacji nie trafiły zebrane w sposób selektywny odpady o kodzie 20 02 01 – Odpady ulegające biodegradacji. Z kolei odpady o kodzie 20 01 99 - bio (Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny – bioodpady) zostały zagospodarowane metodą R3 – kompostowane i inne biologiczne procesy przekształcania. Zgodnie z uzyskanymi danymi masa pozostałości z sortowania zmieszanych odpadów komunalnych, które nie zostały przekazane do składowania w 2020 r. z dostarczonych do instalacji odpadów komunalnych z terenu gminy Czersk wynosi 123,29 Mg – jest to odpad o kodzie 19 12 12, zawierający frakcję ulegającą biodegradacji o wielkości powyżej 80 mm nie poddaną procesom stabilizacji biologicznej.

2.5. Pozostałe odpady selektywnie zebrane

Pozostałe odpady zebrane selektywnie reprezentowane są głównie przez grupy odpadów o następujących kodach głównych: 15, 16, 17, 20. Szczegółowe zestawienie kodów odpadów oraz ich ilości znajduje się w rozdziale 4.

2.6. Osiągnięte poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenie składowania ilości odpadów ulegających biodegradacji

Nawiązując do art. 3b oraz 3c ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach poniżej przedstawiono szczegółową analizę uzyskanych przez Gminę Czersk poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia składowania ilości odpadów ulegających biodegradacji.

Nowa dyrektywa ramowa o odpadach za jeden ze swoich priorytetowych celów uznaje stworzenie „społeczeństwa recyklingu” co, poza oczywistą koniecznością prowadzenia bardzo

szerokich działań informacyjnych, wymaga stworzenia odpowiednich struktur organizacyjnych i logistycznych, pozwalających na wyodrębnienie z odpadów komunalnych określonych strumieni odpadów i kierowanie ich do systemów odzysku, w pierwszym rzędzie recyklingu.

W związku z tym dyrektywa 2008/98 nakłada na państwa członkowskie obowiązek podejmowania środków na rzecz promowania wysokiej jakości recyklingu i wszędzie tam, gdzie jest to stosowne i możliwe z technicznego, środowiskowego i gospodarczego punktu widzenia, organizowania w tym celu systemów selektywnej zbiórki, tak aby spełnić niezbędne normy jakości dla właściwych sektorów recyklingu.

Państwa członkowskie powinny w konsekwencji, podjąć wszelkie niezbędne środki służące realizacji następujących celów:

- a) do 2020 r. przygotowanie do ponownego wykorzystania i recyklingu materiałów odpadowych, przynajmniej takich jak papier, metal, plastik i szkło z gospodarstw domowych i w miarę możliwości innego pochodzenia, pod warunkiem że te strumienie odpadów są podobne do odpadów z gospodarstw domowych, miało zostać zwiększone wagowo do minimum 50%;
- b) do 2020 r. przygotowanie do ponownego wykorzystania, recyklingu i innych sposobów odzyskiwania materiałów, w tym wypełnianie wyrobisk, gdzie odpady zastępują inne materiały, w odniesieniu do innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych, z wyjątkiem materiału występującego w stanie naturalnym zgodnie z definicją zawartą w kategorii 17 05 04 europejskiego katalogu odpadów, miało zostać zwiększone wagowo do minimum 70%.

Poza tym należy do 2020 r. należało osiągnąć 35% poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania w stosunku do roku 1995. Osiągnięte poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenie składowania ilości odpadów ulegających biodegradacji na terenie Gminy Czersk przedstawiają się następująco:

Tabela nr 2. Osiągnięte poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenie składowania ilości odpadów ulegających biodegradacji na terenie Gminy Czersk w 2020 r.

Lp.	Wymagane do osiągnięcia poziomy wg Rozporządzeń*	Wskaźnik z Rozporządzeń	Osiągnięty przez Gminę wskaźnik
1.	osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania	35,00 %	18,4 %
2.	poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła odebranych z obszaru gminy	50,00 %	32,8 %
3.	poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych z odebranych z obszaru gminy odpadów komunalnych	70,0 %	2,1%

* Dotyczy Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz sposobów obliczania poziomu ograniczania masy tych odpadów (Dz. U. z 2017 r., poz. 2412 ze zm.) oraz Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 29 maja 2012 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz. U. z 2012 r., poz. 645).

Źródło: Roczne sprawozdanie Burmistrza Czerska z realizacji zadań z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi

Ww. wskaźniki uzyskano przy objęciu odbiorem odpadów komunalnych 5.243 właścicieli nieruchomości położonych na terenie gminy Czersk oraz mieszkańców w liczbie 17.904 mieszkańców – według złożonych deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Gmina obliczając poszczególne poziomy odzysku i recyklingu opierała się o dane przekazywane przez firmy zajmujące się odbiorem odpadów z jej terenu w okresie całego 2020 r. Wymagany wskaźnik został przez Gminę Czersk osiągnięty w zakresie ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania. Gmina nie osiągnęła poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła odebranych z obszaru gminy oraz poziomu recyklingu przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych z odebranych z obszaru gminy odpadów komunalnych. Mimo wzrostu masy odebranych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych zmieszanych odpadów opakowaniowych o ok. 30 % oraz wprowadzenia nowej frakcji – papieru, poziom recyklingu ww. frakcji jest nadal zbyt niski.

2.7. Inwestycje związane z gospodarką odpadami zrealizowane w 2020 r. na terenie Gminy Czersk

Rok objęty przedmiotową analizą, to rok kalendarzowy, w którym Gmina Czersk realizowała obowiązki prowadzenia systemu gospodarowania odpadami komunalnymi obejmując wszystkich właścicieli nieruchomości zamieszkałych na jej terenie zorganizowanym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi, mające na celu prowadzenie racjonalnej gospodarki odpadami. W omawianym okresie Gmina nie realizowała większych inwestycji z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi. Zakupiono pojemniki na przeterminowane leki, aby zwiększyć dostępność miejsc, w których mieszkańcy mogą je oddać. Umieszczono je w publicznych ośrodkach zdrowia w Czersku, Łęgu i Rytlu, aptekach w Czersku i Rytlu oraz w budynku Urzędu Miejskiego w Czersku.

2.8. Inwestycje związane z gospodarką odpadami zrealizowane w 2020 r. przez Zakład Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór sp. z o.o.

Rozbudowa i modernizacja Zakładu Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór, którego Gmina Czersk jest udziałowcem, ma na celu zwiększenie poziomu odzysku, recyklingu, możliwości obniżenia kosztów eksploatacyjnych. Aktualnie prowadzony jest projekt „Rozbudowa Zakładu Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór sp. z o.o.” Realizowany jest on przy wsparciu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. *W założeniach Spółki „modernizacja pozwoli uzyskać większą ilość odzyskanych surowców wtórnych o zdecydowanie lepszych parametrach jakościowych. W ramach Projektu Zakład zyska nową infrastrukturę niezbędną do zwiększenia efektywności i wydajności odzysku oraz recyklingu szerszego zakresu frakcji odpadów pochodzących ze strumienia odpadów komunalnych. Dzięki wdrożonym działaniom zmniejszona zostanie masa odpadów komunalnych przekazywanych do składowania, co umożliwi spełnienie krajowych oraz unijnych celów w zakresie gospodarki odpadami.*

W ramach Projektu na terenie zakładu powstanie:

- *hala sortowni na odpady selektywnie zebrane wraz z infrastrukturą,*
- *5 zadaszonych boksów magazynowych dla składowania posegregowanych odpadów: tworzyw sztucznych, metalu i innych surowców,*
- *zadaszony placu na odpady budowlane o pw. do 5500m² z panelami fotowoltaicznymi na dachu,*
- *plac o powierzchni do 3600 m² na bioodpady i polepszacz glebowy,*
- *technologia RDF-u,*
- *parking i budynek kontroli,*
- *stacje transformatorowe oraz przyłącza kablowe,*
- *ścieżka edukacyjna,*

- rozbudowany zostanie PSZOK wraz z niezbędną infrastrukturą, w tym halą magazynową na odpady surowcowe,
- zakupione zostaną maszyny i urządzenia niezbędne do funkcjonowania Zakładu,
- zakupione zostaną pojemniki do selektywnej zbiórki.

Przeprowadzone inwestycje spowodują wzrost mocy przerobowych przetwarzanych odpadów selektywnie zbieranych u źródła, dzięki czemu wzrośnie poziom odpadów przekazywanych do odzysku i recyklingu.”

Źródło: www.zzonowydwor.pl

2.9. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi na rok 2021 i dalsze lata

Potrzeby inwestycyjne dla Gminy Czersk na rok 2021 i kolejne lata dotyczą przede wszystkim:

- realizacji systemu selektywnego zbierania odpadów,
- zapewnienia mieszkańcom dostępności punktów zbierania przeterminowanych leków,
- zapewnienie możliwości oddawania do PSZOK odpadów wymienionych w pkt 5,
- nabycia pojemników do segregacji odpadów dla mieszkańców zabudowy jednorodzinnej,
- rozbudowy i modernizacji ZZO Nowy Dwór.

3. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

3.1. System gospodarowania odpadami komunalnymi

System gospodarki odpadami komunalnymi (o którym mówi Uchwała Nr XIII/157/19 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 29 października 2019 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczaną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi zmieniona Uchwałą Nr XIX/228/20 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 24 marca 2020 r. w sprawie zmiany uchwały nr XIII/157/19 w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczaną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi) wiąże się z ustaleniem opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, tj. miesięcznej opłaty uiszczanej przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych na rzecz Gminy, która w zamian odbierała od właścicieli nieruchomości każdą wytworzoną przez nich ilość odpadów komunalnych zmieszanych oraz zbieranych w sposób selektywny (zgodnie z Regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Czersk).

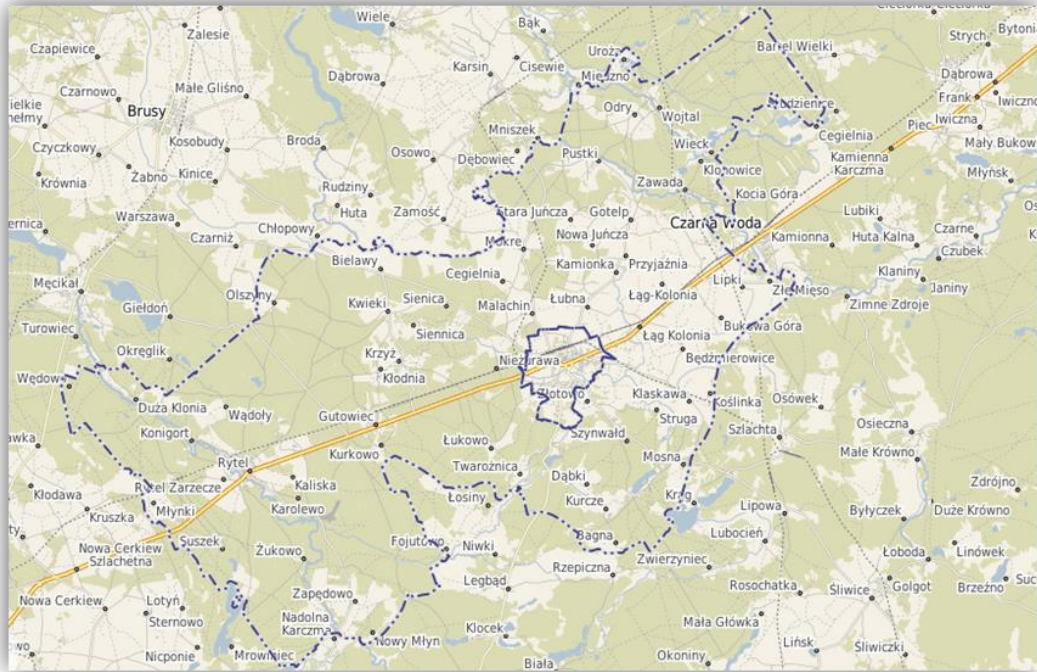
Przez selektywne zbieranie odpadów należy rozumieć gromadzenie odpadów w pojemnikach lub workach z podziałem na kolory: niebieski – papier, żółty - tworzywa sztuczne, metale i opakowania wielomateriałowe, zielony - szkło, brązowy – bioodpady, szary - popioły, czarny – zmieszane odpady komunalne. Ten podział funkcjonuje od początku 2020 r., wcześniej papier był zbierany w ramach frakcji „żółtej”.

Odbiór i transport odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy odbywał się w 2020 r. na podstawie art. 67 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (t. j. – Dz.U. z 2019 r., poz. 1843 ze zm.) w trybie z wolnej ręki. Obowiązywały dwie umowy z Zakładem Usług Komunalnych sp. z o.o. w Czersku:

- umowa nr WO.272.58.2019 z dn. 3 stycznia 2020 r. zawarta na okres od 2.01.2020 – 30.06.2020 – rozliczenie ryczałtowe: 140.000,00 zł brutto/miesiąc,

- umowa nr WZ.272.24.2020 z dn. 1 lipca 2020 r. zawarta na okres od 1.07.2020 – 31.03.2021. Zmienił się sposób rozliczania wykonanej usługi. Zgodnie z wymaganiami zawartymi w nowelizacji ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, rozliczanie wykonanej usługi oparte jest na rzeczywistej ilości odebranych odpadów wyrażonej w Mg (tonach). Koszt odbioru i transport 1 Mg odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości wynosił w 2020 r. 400 zł/Mg brutto.

Rycina nr 1. Teren Gminy Czernsk objęty odbieraniem odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych

Źródło: <http://czersk.e-mapa.net>

W 2020 r. Gmina Czernsk zawarła ponadto dwie roczne umowy z instalacjami komunalnymi na zagospodarowanie odpadów komunalnych:

- Umowa nr WB.6232.4.15.2019 z dn. 2 stycznia 2020 r. na zagospodarowanie odpadów z Zakładem Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór Sp. z o.o.
- Umowa nr 03/ZUOK/01/2020 z dn. 20 stycznia 2020 r. na zagospodarowanie odpadów z Zakładem Utylizacji Odpadów Komunalnych Stary Las Sp. z o.o.

W obu spółkach Gmina Czernsk posiada udziały własnościowe. Rozliczanie umów odbywa się na podstawie rzeczywistej ilości dostarczonych odpadów, według stawek określonych w zatwierdzonych cennikach.

3.2 Sposób naliczenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi

Właściciele nieruchomości zamieszkałych w okresie od 1 stycznia 2020 r. do 31 stycznia 2020 r. byli obciążani przez Gminę opłatą za gospodarowanie odpadami komunalnymi na mocy Uchwały Nr IV/56/19 Rady Miejskiej w Czernsku z dnia 29 stycznia 2019 r. w sprawie zmiany Uchwały Nr XXX/300/17 Rady Miejskiej w Czernsku z dnia 27 kwietnia 2017 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki takiej opłaty. Ustalono wówczas następujące miesięczne stawki opłaty za gospodarowanie odpadami odbieranymi od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy:

- 1) podstawowa stawka opłaty w przypadku, gdy odpady komunalne są gromadzone i odbierane w sposób selektywny w wysokości:
 - 21,00 zł od gospodarstwa domowego jednoosobowego,

- 40,00 zł od gospodarstwa domowego dwuosobowego,
 - 58,00 zł od gospodarstwa domowego trzyosobowego,
 - 63,00 zł od gospodarstwa domowego czterosobowego,
 - 70,00 zł od gospodarstwa domowego pięciosobowego lub większego.
- 2) podwyższona stawka opłaty w przypadku, gdy odpady komunalne nie są gromadzone i odbierane w sposób selektywny, w wysokości:
- 39,00 zł od gospodarstwa domowego jednoosobowego,
 - 75,00 zł od gospodarstwa domowego dwuosobowego,
 - 102,00 zł od gospodarstwa domowego trzyosobowego,
 - 111,00 zł od gospodarstwa domowego czterosobowego,
 - 126,00 zł od gospodarstwa domowego pięciosobowego lub większego.

Nowelizacja ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, która weszła w życie 6 września 2019 r., wprowadziła obowiązek selektywnego zbierania odpadów przez wszystkich właścicieli nieruchomości.

W związku ze znacznym wzrostem kosztów gospodarowania odpadami konieczna była zmiana stawek i metody ustalenia opłaty (z metody od gospodarstwa domowego na metodę od liczby osób zamieszkujących daną nieruchomość). W związku z tym, w dniu 26 listopada 2019 r., Rada Miejska w Czersku przyjęła uchwałę nr XIV/168/19 określającą nowe stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, które zaczęły obowiązywać od dnia 1 lutego 2020 r.

Ustalono następujące miesięczne stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, dla właścicieli nieruchomości jednorodzinnych i wielorodzinnych, na których zamieszkują mieszkańcy:

- 1) 30,00 zł za osobę w przypadku zamieszkiwania danej nieruchomości jednorodzinnej/lokalu w zabudowie wielorodzinnej przez jedną osobę,
- 2) 29,00 zł za osobę w przypadku zamieszkiwania danej nieruchomości jednorodzinnej/lokalu w zabudowie wielorodzinnej przez dwie osoby,
- 3) 27,00 zł za osobę w przypadku zamieszkiwania danej nieruchomości jednorodzinnej/lokalu w zabudowie wielorodzinnej przez trzy osoby,
- 4) 23,00 zł za osobę w przypadku zamieszkiwania danej nieruchomości jednorodzinnej/lokalu w zabudowie wielorodzinnej przez cztery osoby,
- 5) 20,00 zł za osobę w przypadku zamieszkiwania danej nieruchomości jednorodzinnej/lokalu w zabudowie wielorodzinnej przez pięć osób,
- 6) 20,00 zł za osobę w przypadku zamieszkiwania danej nieruchomości jednorodzinnej/lokalu w zabudowie wielorodzinnej przez sześć osób lub więcej, przy czym maksymalna opłata wynosi 120,00 zł.

Ustalono następujące miesięczne stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, jeżeli właściciele nieruchomości jednorodzinnych i wielorodzinnych, na których zamieszkują mieszkańcy, nie wypełniają obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny za miesiąc:

- 1) 75,00 zł za osobę w przypadku zamieszkiwania danej nieruchomości jednorodzinnej/lokalu w zabudowie wielorodzinnej przez jedną osobę,
- 2) 72,50 zł za osobę w przypadku zamieszkiwania danej nieruchomości jednorodzinnej/lokalu w zabudowie wielorodzinnej przez dwie osoby,
- 3) 67,50 zł za osobę w przypadku zamieszkiwania danej nieruchomości jednorodzinnej/lokalu w zabudowie wielorodzinnej przez trzy osoby,
- 4) 57,50 zł za osobę w przypadku zamieszkiwania danej nieruchomości jednorodzinnej/lokalu w zabudowie wielorodzinnej przez cztery osoby,
- 5) 50,00 zł za osobę w przypadku zamieszkiwania danej nieruchomości jednorodzinnej/lokalu w zabudowie wielorodzinnej przez pięć osób,
- 6) 50,00 zł za osobę w przypadku zamieszkiwania danej nieruchomości jednorodzinnej/lokalu w zabudowie wielorodzinnej przez sześć osób lub więcej, przy czym maksymalna opłata wynosi 300,00 zł.

Wysokość miesięcznej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla nieruchomości jednorodzinnej stanowił iloczyn liczby mieszkańców danej nieruchomości i stawki opłaty wymienionej powyżej. Wysokość miesięcznej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla nieruchomości wielorodzinnej stanowił sumę iloczynów liczby mieszkańców w poszczególnych lokalach i stawki opłaty wymienionej powyżej.

W ramach ponoszonej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi Gmina przejęła na siebie obowiązek wyposażenia mieszkańców w pojemniki na zmieszane odpady komunalne, popioły i bioodpady. Od 1 lipca 2020 r. pozostałe odpady (czyli metale i tworzywa sztuczne, szkło oraz papier) właściciele zabudowy jednorodzinnej gromadzą w workach lub pojemnikach własnych (zakupionych lub wydzierżawionych od firmy zewnętrznej).

Dnia 24 marca 2020 r. Rada Miejska w Czersku dokonała korekty stawek opłat, która miała na celu rekompensatę kosztów wynajmu pojemników do selektywnej zbiórki odpadów. Stawki opłat zostały pomniejszone o średnio 3 zł w przeliczeniu na nieruchomość. Zmiany weszły w życie od dnia 1 lipca 2020 r. Miały na celu uporządkowanie systemu wyposażania właścicieli nieruchomości w urządzenia do gromadzenia odpadów.

Ustalono następujące miesięczne stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla właścicieli nieruchomości jednorodzinnych i wielorodzinnych.

- 1) 27,50 zł za osobę w przypadku zamieszkiwania danej nieruchomości jednorodzinnej/lokalu w zabudowie wielorodzinnej przez jedną osobę,
- 2) 27,50 zł za osobę w przypadku zamieszkiwania danej nieruchomości jednorodzinnej/lokalu w zabudowie wielorodzinnej przez dwie osoby,
- 3) 26,00 zł za osobę w przypadku zamieszkiwania danej nieruchomości jednorodzinnej/lokalu w zabudowie wielorodzinnej przez trzy osoby,
- 4) 22,00 zł za osobę w przypadku zamieszkiwania danej nieruchomości jednorodzinnej/lokalu w zabudowie wielorodzinnej przez cztery osoby,
- 5) 19,50 zł za osobę w przypadku zamieszkiwania danej nieruchomości jednorodzinnej/lokalu w zabudowie wielorodzinnej przez pięć osób,
- 6) 19,50 zł za osobę w przypadku zamieszkiwania danej nieruchomości jednorodzinnej/lokalu w zabudowie wielorodzinnej przez sześć osób lub więcej, przy czym maksymalna opłata wynosi 117,00 zł.

Wysokość miesięcznej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla nieruchomości jednorodzinnej stanowi iloczyn liczby mieszkańców danej nieruchomości i stawki opłaty wymienionej powyżej. Wysokość miesięcznej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla nieruchomości wielorodzinnej stanowi sumę iloczynów liczby mieszkańców w poszczególnych lokalach i stawki opłaty wymienionej powyżej. Opłaty są wnoszone z dołu, do 15-go dnia każdego miesiąca za poprzedni miesiąc kalendarzowy.

Ustalono ponadto następujące stawki opłaty podwyższonej za gospodarowanie odpadami komunalnymi, jeżeli właściciel nieruchomości jednorodzinnej i wielorodzinnej, na której zamieszkują mieszkańcy, nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny, za miesiąc:

- 1) 69,00 zł za osobę w przypadku zamieszkiwania danej nieruchomości jednorodzinnej/lokalu w zabudowie wielorodzinnej przez jedną osobę,
- 2) 69,00 zł za osobę w przypadku zamieszkiwania danej nieruchomości jednorodzinnej/lokalu w zabudowie wielorodzinnej przez dwie osoby,
- 3) 65,00 zł za osobę w przypadku zamieszkiwania danej nieruchomości jednorodzinnej/lokalu w zabudowie wielorodzinnej przez trzy osoby,
- 4) 55,00 zł za osobę w przypadku zamieszkiwania danej nieruchomości jednorodzinnej/lokalu w zabudowie wielorodzinnej przez cztery osoby,
- 5) 49,00 zł za osobę w przypadku zamieszkiwania danej nieruchomości jednorodzinnej/lokalu w zabudowie wielorodzinnej przez pięć osób,
- 6) 49,00 zł za osobę w przypadku zamieszkiwania danej nieruchomości jednorodzinnej/lokalu w zabudowie wielorodzinnej przez sześć osób lub więcej, przy czym maksymalna opłata wynosi 293,00 zł.

Dzięki zmianie stawek opłat właściciele nieruchomości korzystający wyłącznie z worków na frakcje surowcowe (a jest ich zdecydowana większość) ponoszą niższe koszty zagospodarowania odpadów, a tym osobom, które zakupiły lub wdzierżawiły pojemniki, różnica między dotychczasową a nową opłatą pozwala sfinansować znaczną część tej operacji. Zakład Usług Komunalnych sp. z o.o. oferuje mieszkańcom dzierżawę pojemników.

Opłaty w analizowanym roku były wnoszone z dołu, do 15-go dnia każdego miesiąca za poprzedni miesiąc kalendarzowy.

3.3 Wydatki, wpływ oraz nadwyżka z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi

Zgodnie z art. 6r ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach „z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, które obejmują koszty:

- 1) odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych,
- 2) tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych,
- 3) obsługi administracyjnej tego systemu,
- 4) edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.

Z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina może pokryć koszty wyposażenia nieruchomości w pojemniki lub worki do zbierania odpadów komunalnych oraz koszty utrzymywania pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym.

Z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina może pokryć koszty usunięcia odpadów komunalnych z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania i magazynowania w rozumieniu ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach.

Środki pochodzące z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, które nie zostały wykorzystane w poprzednim roku budżetowym, mogą być wykorzystane także na wyposażenie, zgodnie z regulaminem, nieruchomości przeznaczonych do celów publicznych w pojemniki przeznaczone do zbierania odpadów komunalnych, ich opróżnianie oraz utrzymywanie w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowych i technicznym.”

Wydatki Gminy Czersk poniesione na organizację systemu gospodarowania odpadami w 2020 r. sięgnęły kwoty 4.645.874,86 zł. Dominujący udział w kosztach związanych z gospodarką odpadami poniesionymi przez Gminę Czersk w 2020 r. miały odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych odebranych od mieszkańców. Pozostałe wydatki dotyczą m.in. utrzymania punktu selektywnej zbiórki odpadami komunalnymi oraz obsługi administracyjnej systemu.

W 2020 r. koszty systemu gospodarowania odpadami w Gminie Czersk przedstawia poniższa tabela:

Tabela nr 3. Zestawienie kosztów systemu gospodarowania odpadami komunalnymi za 2020 r.

Wydatki systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w 2020 r.		4.645.874,86
1.	odbieranie, transport, zbieranie, odzysk i unieszkodliwianie odpadów komunalnych, w tym:	4.199.810,45
	odbiór i transport odpadów z nieruchomości zamieszkałych dotyczy realizacji umów z Zakładem Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Czernsku zawartych w trybie z wolnej ręki: 1) umowa nr WO.272.58.2019 z dn. 3 stycznia 2020 r. zawarta na okres od 2.01.2020 – 30.06.2020, 2) umowa nr WZ.272.24.2020 z dn. 1 lipca 2020 r. zawarta na okres od 1.07.2020 – 31.03.2021, W styczniu 2020 r. uiszczono także należność za grudzień 2019 r. na podstawie umowy nr WO.272.13.2017 z dn. 29 czerwca 2017 r. z Zakładem Usług Komunalnych Sp. z o.o. zawartej w trybie <i>in house</i> na okres od 1.07.2017 – 31.12.2019	2.408.933,20 w tym: 1.215.945,20 zł 1.052.988,00 zł 140.000,00 zł
	zagospodarowanie odpadów dotyczy zagospodarowania odpadów odebranych od mieszkańców i zebranych w Punkcie Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych, dostarczonych do: 1) Zakładu Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór sp. z o. o. – umowa nr WB.6232.4.15.2019 z dn. 2 stycznia 2020 r. 2) Zakładu Utylizacji Odpadów Komunalnych „Stary Las” Sp. z o. o. – umowa nr 03/ZUOK/01/2020 z dn. 20 stycznia 2020 r.; W styczniu 2020 r. uiszczono także należność za grudzień 2019 r. na podstawie umowy nr WR.6232.4.5.2017 dn. 29 czerwca 2017 r. z Zakładem Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór Sp. z o.o. zawartej na okres 1.07.2017 – 31.12.2019. Rozliczenie ww. umów odbywa się na podstawie cennika oraz w oparciu o masę dostarczonych odpadów.	1.790.877,25 zł w tym: 1.539.188,59 zł 150.693,48 zł 100.995,18 zł

2.	utrzymanie Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (dotyczy realizacji umowy na prowadzenie i obsługę PSZOK przez Zakład Usług Komunalnych sp. z o. o.)	129.999,96 zł
3.	obsługa administracyjna systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w tym: 1) utrzymanie stanowisk pracowników Urzędu Miejskiego w Czersku zajmujących się gospodarką odpadami, 2) usługi pocztowe – wysyłka zawiadomień o zmianie stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla mieszkańców i pozostałej korespondencji, 3) koszty energii, 4) koszty komornicze systemu (w tym należność za koszty komornicze wystawione w grudniu 2019 r.)	260.714,04 zł w tym: 192.782,04 zł 67.932,00 zł 10.000,00 zł 606,50 zł
4.	utrzymanie czystości i porządku na terenie miasta i gminy przez Administrację Zasobów Komunalnych w Czersku	44.532,63 zł
5.	edukacja ekologiczna w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi (wydatki dotyczą wydruku materiałów informacyjnych i formularzy deklaracji o wysokości opłaty zasadach segregacji odpadów)	2.006,13 zł
6.	zakup pojemników na przeterminowane leki (umieszczono je w publicznych ośrodkach zdrowia w Czersku, Łęgu i Rytle, aptekach w Czersku i Rytle oraz w budynku Urzędu Miejskiego w Czersku)	2.527,65 zł
7.	kara administracyjna nałożona przez Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska za nieosiągnięcie w 2013 r. wymaganego poziomu ograniczenia masy odpadów ulegających biodegradacji przekazanych do składowania	6.284,00 zł

Źródło: opracowanie własne

W 2020 r. wpłaty z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyniosły 4.672.499,79 zł. Zaległości z tytułu nieuregulowanej opłaty na dzień 31.12.2020 r. wyniosły 248.845,78 zł (narastająco od 1.07.2013 r.). Wpływy z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi powinny bilansować wydatki związane z pokrywaniem kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. 2020 rok zamknięto nadwyżką w kwocie 31.708,00 zł. Planowana na 2021 r. wysokość wydatków w kwocie 4.750.000,00 zł zostanie powiększona o nadwyżkę z 2020 r.

4. Masa odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy Czersk

W myśl ustawy o odpadach, odpady komunalne to odpady powstające w gospodarstwach domowych, z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji, a także odpady niezawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

Do instalacji komunalnych dostarczono z terenu Gminy Czersk w 2020 r. dostarczono 3.747,836 Mg odpadów, w tym z grupy 20 03 01 – Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne. Odpady te poddano procesowi odzysku w sortowni odpadów komunalnych zakładu, metodą R12 – wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1–R11.

Ponadto do instalacji trafiły też odpady o kodach z grup 20, 17, 16 i 15. Poniżej zostaną wymienione pozostałe odpady komunalne, które trafiły w 2020 roku do instalacji komunalnych. Są to zarówno odpady oddawane do RIPOK-u przez operatora działającego na terenie gminy (w 2020 r. była to firma Zakład Usług Komunalnych sp. z o.o.), odpady dostarczone do punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz pozostałe odpady, które dostarczyły firmy prowadzące działalność gospodarczą na terenie Gminy, wpisane do Rejestru działalności regulowanej prowadzonego przez Burmistrza Czerska.

W zestawieniu uwzględniono również odpady wytworzone w instalacjach w wyniku przetwarzania odpadów z grupy 20 03 01 – niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne.

Tabela nr 5. Zestawienie rodzajów i ilości odpadów odebranych i zebranych z terenu Gminy Czersk na podstawie danych pochodzących od podmiotów wpisanych do Rejestru działalności regulowanej prowadzonego przez Burmistrza Czerska.

Kod odpadu	Nazwa odpadu	Masa odpadów odebranych od mieszkańców [Mg]	Masa odpadów zebranych od mieszkańców przez PSZOK prowadzony przez ZUK Sp. z o.o. [Mg]
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	73,08	
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	96,79	
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	702,507	
15 01 07	Opakowania ze szkła	422,957	5,472
16 01 03	Zużyte opony	38,18	13,5
16 01 19	Tworzywa sztuczne	1,08	
17 01 03	Odpady innych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia		4,9
17 02 02	Szkło		19,38
17 02 03	Tworzywa sztuczne	4,96	26,859
17 03 80	Odpadowa papa		32,78
17 06 04	Materiały izolacyjne inne niż wymienione w 17 06 01 i 17 06 03	2,9	40,166
17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	128,68	
20 01 01	Papier i tektura		12,17
20 01 11	Tekstylia	1	10,618
20 01 21*	Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć		0,1047
20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	7,64	5,1736

20 01 26*	Oleje i tłuszcze inne niż wymienione w 20 01 25		0,385
20 01 28	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszczce i żywice inne niż wymienione w 20 01 27	0,08	5,1308
20 01 29*	Detergenty zawierające substancje niebezpieczne		0,0534
20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31		0,1027
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	8,42	4,44
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	0,415	5,3
20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny – bio	1202,04	
20 03 99	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny – popioły	674,5	
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	3747,836	
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	111,87	94,95

Źródło: Opracowanie własne

5. Funkcjonowanie Punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych

Na mocy Uchwały Nr XXXI/254/13 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 14 października 2013 r. Gmina Czersk powierzyła Zakładowi Usług Komunalnych sp. z o. o. w Czersku zadanie utworzenia i prowadzenia punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych. PSZOK został wybudowany w Czersku na terenie należącym do Zakładu Usług Komunalnych sp. z o.o. (aktualnie działka nr 318/10 poł. w obrębie ewidencyjnym Złotowo), w sąsiedztwie istniejącej Oczyszczalni Ścieków w Czersku. Zgodnie z art. 3 ust. 6 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach do obowiązków gmin należy tworzenie punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych „w sposób zapewniający łatwy dostęp dla wszystkich mieszkańców gminy, które zapewniają przyjmowanie co najmniej takich odpadów komunalnych jak: przeterminowane leki i chemikalia, zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyte opony, odpady zielone oraz odpady budowlane i rozbiórkowe stanowiące odpady komunalne (...)” PSZOK funkcjonuje od 1 lipca 2016 r.

W 2020 r. funkcjonowała umowa nr WB.6232.8.1.2020 z dn. 2 stycznia 2020 r. na okres 1.01.2020 – 31.12.2020. Z tytułu utrzymania i obsługi PSZOK Zakład Usług Komunalnych w Czersku otrzymuje wynagrodzenie miesięczne w kwocie 10.833,33 zł brutto.

Do PSZOK przyjmowane są nieodpłatnie następujące rodzaje odpadów:

- resztki farb, lakierów, klejów, żywic, środków do konserwacji i ochrony drewna oraz opakowania po nich,
- rozpuszczalniki, środki czyszczące, substancje do wywabiania plam i opakowania po nich,
- zbiorniki po aerozolach, pozostałości po domowych środkach dezynfekcji i dezynsekcji,
- środki ochrony roślin oraz opakowania po nich,
- lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć, w tym świetlówki, termometry, przełączniki,
- zużyte baterie i akumulatory,
- zużyte pojemniki po tuszach i tonerach,
- zużyte oleje,
- przeterminowane leki i chemikalia,
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- meble i inne odpady wielkogabarytowe,
- zużyte opony,
- odpady niebezpieczne,

- odpady budowlane i rozbiórkowe, pochodzące ze strumienia odpadów komunalnych z gospodarstw domowych,
- metale i tworzywa sztuczne,
- papier,
- odpady opakowaniowe wielomateriałowe,
- szkło,
- bioodpady,
- odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych, powstałe w gospodarstwie domowym, w szczególności igły i strzykawki,
- odpady tekstyliów i odzieży.

Warunkiem przyjęcia odpadów jest okazanie się przez osobę dostarczającą odpady dokumentu potwierdzającego zamieszkanie na terenie Gminy Czersk lub dokonywanie opłat za odbiór odpadów na terenie Gminy Czersk. Transport odpadów do punktu selektywnego zbierania odpadów mieszkańcy zapewniają we własnym zakresie i na własny koszt. PSZOK przyjmuje wyłącznie odpady posegregowane oraz dostarczone w sposób umożliwiający ich selektywne odebranie:

- odpady płynne lub odpady wymagające opakowania przyjmowane są w szczelnych pojemnikach;
- odpady zielone, tj. trawa, liście, ścinki gałęzi i żywopłotów przyjmowane są w workach;
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny nie może być zdekompletowany,
- odpady remontowo – budowlane przyjmowane będą posegregowane, tzn. oddzielnie np. gruz, papa czy płyty gipsowo – kartonowe.,

6. Dane uzupełniające

6.1. Liczba właścicieli nieruchomości, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6 – 12.

Zgodnie z rocznym sprawozdaniem Burmistrza miasta i gminy Czersk z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi brak jest danych dotyczących liczby właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6 – 12 na odbiór odpadów komunalnych oraz na pozbywanie się nieczystości ciekłych w 2020 r.

W omawianym roku 363 właścicieli nieruchomości zawarło indywidualne umowy na odbiór odpadów z firmami wpisanymi do z Rejestru działalności regulowanej prowadzonego przez Burmistrza Czerska.

6.2. Liczba mieszkańców oraz złożonych deklaracji

Liczba zameldowanych mieszkańców Gminy Czersk na dzień 31 grudnia 2020 r. wyniosła 20.973. Liczba obowiązujących deklaracji na dzień 31 grudnia 2020 r. wyniosła 4.929. Zgodnie ze złożonymi deklaracjami, liczba mieszkańców gminy wyniosła 17.904. W celu weryfikacji złożonych deklaracji wysłano 311 wezwań do złożenia deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

7. Wnioski i rekomendacje w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi

W związku z nieosiągnięciem przez Gminę poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych; papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła oraz poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych odebranych z obszaru gminy należałoby się skupić na działaniach zmierzających do uzyskania wymaganych wskaźników w następnych latach. Należy przeprowadzić kolejne kampanie edukacyjne dla mieszkańców.

Należy zatem rozważyć wielkość i skład strumienia odpadu trafiającego do RIPOK-u. Jest on uzależniony od poniższych czynników:

- rodzaj przetargu – odbieranie/odbieranie i zagospodarowanie,
- objęcie systemem nieruchomości niezamieszkałych,
- kontrola strumienia odpadów,
- system selektywnego zbierania,
- wielkość regionu,
- ilość i rodzaj instalacji w regionie,
- transport odpadów poza region.

Mimo, że udział odpadów segregowanych w łącznej masie odpadów dostarczonych do instalacji komunalnych znacząco wzrósł, sposób obliczania przez instalacje komunalne masy odpadów przekazanych do recyklingu negatywnie wpływa na uzyskiwane przez Gminę poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia tych odpadów. Należałoby przeanalizować sposób kalkulacji wprowadzony przez instalacje.

System gospodarowania odpadami komunalnymi powinien być na bieżąco aktualizowany. W związku ze zmianą sposobu naliczenia opłaty w miesiącach styczeń-luty 2020 r. przeprowadzono zbieranie nowych deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Uzyskano aktualne dane o liczbie mieszkańców gminy.

Należy dostosować system do zmieniających się przepisów, jak również tworzyć i aktualizować bazę przedsiębiorców, którzy powinni posiadać podpisane umowy na wywóz odpadów z podmiotami wpisanymi do Rejestru działalności regulowanej prowadzonego przez Burmistrza Czerska. Bieżąca kontrola ww. podmiotów stanowi kolejne zadanie sprzyjające uszczelnianiu systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. Działaniom tym sprzyja Baza danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami, prowadzona od 2020 r. drogą elektroniczną.

Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach w art. 5 ust. 1 pkt 3 obliguje właścicieli nieruchomości do gromadzenia odpadów w sposób selektywny. Gmina Czersk przejęła na siebie obowiązek właścicieli wyposażenia nieruchomości w urządzenia do zbierania odpadów komunalnych. W ramach ponoszonej opłaty właściciele nieruchomości jednorodzinnych otrzymują pojemniki na odpady zmieszane oraz do selektywnej zbiórki bioodpadów i popiołu, jak również worki na frakcje: papier, szkło oraz tworzywa sztuczne i metale. Nieruchomości wielolokalowe są wyposażane w pojemniki na wszystkie frakcje, dostosowane do liczby mieszkańców i rodzaju zabudowy. Należy jednakże bacznie obserwować i monitorować jakość selektywnej zbiórki u źródła. W omawianym okresie Gmina przeprowadziła kampanię edukacyjną w zakresie selektywnej zbiórki odpadów – rozdysponowano ulotki informujące o zasadach prawidłowej segregacji odpadów, w tym o wyodrębnieniu nowej frakcji „papier i tektura”, informowano również o zakresie odpadów przyjmowanych do PSZOK.

Wg danych posiadanych przez RIPOK Nowy Dwór bioodpady w ogóle nie zostały przekazane do składowania na kwaterze odpadów. Zebrana masa została w całości poddana innym procesom, co zostało opisane w punkcie 2.6 niniejszego opracowania.

Z kolei odpady ulegające biodegradacji pochodzące ze strumienia odpadów komunalnych zmieszanych zostały zagospodarowane w procesie R3 rozumianym jako recykling lub odzysk

substancji organicznych, które nie są stosowane jako rozpuszczalniki (w tym kompostowanie i inne biologiczne procesy przekształcania)

W omawianym okresie nie stwierdzono nielegalnych składowisk odpadów na terenie gminy Czersk. Obszar gminy jest bieżąco monitorowany w tym zakresie. Ponadto Zakład Zagospodarowania Odpadów „Nowy Dwór” Sp. z o.o. również na swojej stronie internetowej udostępnił aplikację, w ramach której można zgłosić dzikie składowiska odpadów.

Podsumowując, konieczne jest bieżące prowadzenie działań z zakresu edukacji ekologicznej, zwłaszcza dotyczących prawidłowej segregacji odpadów komunalnych „u źródła” w celu zmniejszenia ilości zmieszanych odpadów komunalnych. Należy zwiększyć nadzór nad wdrożonym systemem, systematycznie weryfikować deklaracje złożone przez właścicieli nieruchomości. Gmina Czersk powinna zintensyfikować kontrole systemu strumienia odpadów a to oznacza zaostrzenie kontroli działającego na jej terenie operatora zajmującego się odbieraniem odpadów od właścicieli nieruchomości. Istotna jest również kontrola elektronicznego systemu umożliwiającego monitorowanie tzw. trasówek pojazdów działającego operatora oraz bieżące reagowanie w przypadku wykrycia nieprawidłowości, jak np. transportu odpadów poza region. Należy także sprawdzić, czy właściciele nieruchomości posiadają wystarczającą ilość pojemników, jak również czy pojemniki te spełniają wymogi zgodne z obowiązującym regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie gminy. Należy zwrócić uwagę na to, czy pojemniki do gromadzenia odpadów są oznaczone we właściwy sposób.

Opracowanie: Monika Kuchenbecker